Accountantsprotocol Strategisch opleiden MSZ

behorend bij de Subsidieregeling voor het opleiden en het ontwikkelen van zorgpersoneel (Subsidieregeling Strategisch opleiden MSZ) geldend voor 2025 en 2026

Dit Accountantsprotocol is op maat gemaakt voor de Subsidieregeling voor het opleiden en het ontwikkelen van zorgpersoneel (Subsidieregeling Strategisch opleiden MSZ c.q. SO-MSZ) en is van toepassing op het subsidiejaar 2025 en 2026.

Het betreft het volgende product, genoemd in de regeling artikel 12 lid 2:

In aanvulling op artikel 7.8 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS gaat het financieel verslag voor de gerealiseerde kosten en opbrengsten van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend vergezeld van een controleverklaring, opgesteld door een accountant overeenkomstig een door de minister vastgesteld en bekendgemaakt accountantsprotocol.

Status: versie 2 juni 2025

INHOUDSOPGAVE pagina

Inhoud

Hoofdstuk 1: Uitgangspunten 3
1.1 Doelstelling 3
1.2 Definities 3
1.3 Verantwoordingeisen financiële aanvraag en financiële verantwoording subsidievaststelling 4
1.4 Invulling controle opdracht betreffende betrouwbaarheid rooster- of leer/managementsystemen 5
1.5 Addendum bij accountantsprotocol 5
1.6 Procedures 5
Hoofdstuk 2: Onderzoeksaanpak bij een financieel verslag 7
2.1 Onderzoeksaanpak 7
2.2 Referentiekader voor de controleverklaring 7
2.3 Standaard 720 Andere informatie 11
2.4 Betrouwbaarheid en materialiteit controleverklaring 11
Bijlage 1: Model controleverklaring 12

Hoofdstuk 1: Uitgangspunten

1.1 Doelstelling

Het Accountantsprotocol heeft betrekking op de verantwoording van het subsidiejaar 2025 en 2026 binnen de Subsidieregeling Strategisch opleiden MSZ, hierna SO MSZ, (Staatscourant 2024, nr. 38940 d.d. 29 november 2024). Een belangrijke wijziging ten opzichte van de voorganger van de regeling, Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuiszorg (KIPZ), is dat subsidie wordt verstrekt op basis van cofinanciering, oftewel de subsidie bedraagt maximaal 50% van de gemaakte c.q. werkelijke opleidingskosten. Subsidieontvangers moeten een deel van de opleidingsactiviteiten dus zelf bekostigen. De eis van cofinanciering komt voort uit de algemene groepsvrijstellingsverordening (Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014; hierna AGVV).

De regelgeving en overige van belang zijnde documentatie zijn evenals door de minister vastgestelde formulieren voor onder meer activiteitenplan, activiteitenverslag, verklaring werkelijke kosten en opbrengsten en financieel verslag te vinden op www.DUS-I.nl.

De AGVV bepaalt dat enkel vrijstelling kan worden toegekend aan steun voor opleidingen die niet worden gegeven om te voldoen aan bindende nationale opleidingsnormen (artikel 31, tweede lid, van de AGVV). In de toelichting bij de regeling is een beslisboom opgenomen die dient te worden gebruikt om te beoordelen of een opleidingsactiviteit subsidiabel is onder deze subsidieregeling Strategisch Opleiden MSZ. Na beoordeling van de opleidingsactiviteiten op basis van de door de aanvrager aangeleverde onderbouwing volgt een verleningsbeschikking en/of na wijzigingen een herziene verleningsbeschikking[1].

Op deze regeling is de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS (Kaderregeling) van toepassing, met uitzondering van de definities van activiteitenplan, activiteitenverslag, financieel verslag, verklaring inzake werkelijke kosten en opbrengsten en instelling bedoeld in artikel 1.1 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS. Artikel 3.3 en artikel 10.1 van deze Kaderregeling zijn evenmin van toepassing.

De regeling kent de volgende soorten subsidies en daarbij behorende wijze van verantwoorden:

Drempel bedragen	**Artikel Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS**	**Wijze van verantwoorden**
tot € 25.000	Artikel 7.4	Ingeval van een steekproef dienen de in de beschikking tot verlening aangegeven stukken aangeleverd te worden voorafgaand aan de vaststelling van de subsidie.
van € 25.000 tot € 125.000	Artikel 7.7	Een verklaring inzake werkelijke kosten en opbrengsten.
vanaf € 125.000	Artikel 7.8.	Activiteitenverslag en een financieel verslag, dat vergezeld gaat van een controleverklaring.

In de Kaderregeling is vastgelegd dat voor de subsidievaststelling een accountantsproduct kan worden gevraagd indien de subsidie € 125.000 of meer bedraagt.

1.2 Definities

De relevante definities zijn opgenomen in artikel 1 van de regeling.

Uitgangspunt voor het accountantsonderzoek betreffen specifieke voorschriften voor registeraccountants en accountants- administratieconsulenten, met Standaard 805 'Bijzondere overwegingen – Controles van enkel financieel overzicht en controle van specifieke elementen, rekeningen of posten van een financieel overzicht'.

Daarnaast wordt verwacht dat de accountant in zijn controle ook Standaard 240 (de verantwoordelijkheid van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle

[1] https://www.dus-i.nl/subsidies/strategisch-opleiden-medisch-specialistische-zorg/meldingsplicht-en-wijzigingsverzoek

van de financiële overzichten) betrekt.

In bijlage 1 van dit protocol is het model voor de controleverklaring opgenomen, aangepast aan de meest recente NBA-voorbeeldteksten ten tijde van het opstellen van het protocol. Deze voorbeeldteksten zijn gebaseerd op de geldende Standaarden. Om de samenhang en herkenbaarheid van het accountantsproduct te bevorderen raadt de NBA het gebruik van de meest recente NBA-voorbeeldteksten aan. Wel blijft de accountant zelf verantwoordelijk voor het gebruik van de juiste tekst. De accountant zal deze nog moeten afstemmen op de specifieke situatie.

1.3 Verantwoordingeisen financiële aanvraag en financiële verantwoording subsidievaststelling

Het staat de instelling vrij om met één subsidieaanvraag vanaf een bedrag van € 125.000 meerdere opleidingsprojecten aan te vragen tot een maximum van 15 opleidingsprojecten (artikel 3 lid 2). In verband met de voorwaarden van de AGVV kan per opleidingsproject niet meer dan € 3.000.000 aan subsidie worden verleend. Uitgaande van het scenario van 50% cofinanciering door de instelling zelf, betekent dit dat de totale kosten van een opleidingsproject waarvoor een subsidieaanvraag wordt gedaan, niet meer dan € 6.000.000 mogen bedragen.

Bij de aanvraag tot vaststelling legt de aanvrager per opleidingsproject rekening en verantwoording af aan de hand van een activiteitenverslag en een financieel verslag in (artikel 12).

Activiteitenverslag: een verslag waarvan de opbouw overeenkomt met de opbouw van het activiteitenplan en logisch voortvloeit uit het jaarplan en het strategisch opleidingsplan en dat:

a. een overzicht bevat van de gerealiseerde activiteiten per activiteitenplan voor een opleidingsproject waarvoor subsidie is verstrekt;
b. de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering beschrijft van de gerealiseerde activiteiten per activiteitenplan en het aantal werknemers per activiteit voor een opleidingsproject waarvoor subsidie is verstrekt;
c. per activiteitenplan voor een opleidingsproject de met het activiteitenplan gerealiseerde doelstellingen, resultaten of producten beschrijft;
d. voor zover van toepassing, beschrijft in hoeverre is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen; en
e. voor zover van toepassing, een vergelijking bevat van de gerealiseerde activiteiten met de voorgenomen activiteiten per activiteitenplan voor een opleidingsproject en een toelichting op de verschillen geeft.

Financieel verslag: een verslag dat

a. volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht geeft dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent de kosten en opbrengsten van de gerealiseerde activiteiten per activiteitenplan, onderverdeeld naar de opleidingsactiviteiten, waarvoor de subsidie is verleend en die werkelijk zijn verricht;
b. aansluit bij de begroting en de informatie geeft om de subsidie vast te stellen; en
c. per post is voorzien van een toelichting.

Belangrijk bij de verantwoording van de werkelijke kosten is dat de subsidie ten hoogste 50% van de in aanmerking komende kosten bedraagt. De volgende kosten mogen op basis van artikel 31, derde lid, van de AGVV daarbij uitsluitend worden gesubsidieerd en verantwoord. Dit zijn:

a. de personeelskosten van de opleiders, voor de uren dat de opleiders
b. rechtstreeks met het opleidingsproject verband houdende operationele kosten van opleiders en deelnemers aan de opleiding, zoals reiskosten, accommodatiekosten, materiaal en benodigdheden die rechtstreeks met het project verband houden, de afschrijving van werktuigen en uitrusting voor zover deze uitsluitend voor het opleidingsproject worden gebruikt;
c. kosten van adviesdiensten met betrekking tot het opleidingsproject;
d. de personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding en algemene indirecte kosten (administratieve kosten, huur, algemene vaste kosten), voor de uren dat de deelnemers de opleiding bijwonen.

Indien een aanvrager meerdere opleidingsprojecten heeft aangevraagd, dan dient de aanvrager per opleidingsproject een gescheiden projectadministratie bij te houden, waaruit duidelijk dient te

blijken wat per opleidingsproject de omvang is van de diverse kostensoorten die met de SO MSZ subsidie worden gefinancierd.

NB: Het is niet toegestaan om activiteiten en kosten van het ene opleidingsproject te verschuiven naar een ander opleidingsproject en daarmee kosten te verantwoorden op een ander opleidingsproject.

1.4 Invulling controle opdracht betreffende betrouwbaarheid rooster- of leer/managementsystemen

De accountant dient voldoende en geschikte assurance-informatie te verkrijgen over de opgenomen kostensoorten, uren en tarieven in het financieel verslag. De accountant dient voldoende en geschikte controle informatie te verkrijgen om de juistheid van verantwoorde uren en kosten van de deelnemers, interne opleiders en interne adviseurs vast te kunnen stellen. De accountant bepaalt zelf, op basis van onder andere zijn risicoanalyse, hoe de controle wordt ingericht en op welke wijze de accountant voldoende en geschikte controle informatie verzamelt. In dit kader zal de accountant nagaan of de (controle)informatie voldoende betrouwbaar is voor het doel van de controle en of deze de vereiste informatie kan geven. Afhankelijk daarvan bepaalt de accountant of aanvullende werkzaamheden dienen te worden verrichten.

Bij de uitvoering van de controleopdracht kan de accountant gebruik maken van beschikbare informatie zoals bijvoorbeeld leermanagementsysteem (hierna LMS)- en roostersystemen. De accountant dient nader onderzoek te doen naar de betrouwbaarheid van deze genoemde systemen, tenzij de betrouwbaarheid reeds vanuit de jaarrekeningcontrole of andere onderzoeken is vastgesteld. Indien het LMS en roostersystemen als bruikbare systemen worden aangemerkt voor het ophalen van gegevens voor de verantwoording van onder meer verleturen, deelname aan opleidingen en trainingen dan kunnen uitdraaien uit bijvoorbeeld e-modules en (werkplek)applicatie-systemen aangemerkt worden als bruikbaar voor de verantwoording.

De accountant dient vast te stellen of dit toereikend is en of er geen aanvullende werkzaamheden c.q. aanvullend bewijsmateriaal benodigd is/zijn.

1.5 Addendum bij accountantsprotocol

Uitsluitend bij de zorginstellingen die in de selectie vallen vanuit VWS worden door de accountant overeengekomen specifieke werkzaamheden uitgevoerd conform Standaard 4400. VWS zal de in de selectie opgenomen zorginstellingen hiervan op de hoogte brengen door van de selectie item(s) voor de uit te voeren overeengekomen specifieke werkzaamheden het specifieke SPP trajectnummer en de hieraan gerelateerde omschrijving van de opleidingsactiviteiten te delen aan de zorginstelling.

Voor deze werkzaamheden is een separaat accountantsprotocol opgesteld (COPRO nummer B). Dit addendum bij het accountantsprotocol is op maat gemaakt voor de Subsidieregeling SO-MSZ en is alleen van toepassing voor zowel subsidiejaar 2025 als 2026.

1.6 Procedures

Voor subsidies vanaf € 125.000, geldt dat een aanvraag tot vaststelling van subsidie wordt ingediend binnen 22 weken na de datum waarop de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, uiterlijk moeten zijn verricht, overeenkomstig artikel 7.2, eerste lid, onder a, van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, op basis van een door de Minister vastgesteld formulier.

Voor subsidies vanaf € 125.000 wordt een controleverklaring bij het financieel verslag voor de werkelijke kosten en opbrengsten verstrekt door een accountant: een registeraccountant of Accountant Administratieconsulent als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep.

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de meest actuele NBA-voorbeeldtekst in de Handleiding Regelgeving Accountancy (HRA), deel 3, sectie II, hoofdstuk 10.3: 'Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de (semi)publieke sector' als basis gehanteerd.

In de bijlage van dit protocol is het model voor de controleverklaring opgenomen, aangepast aan

de meest recente NBA-voorbeeldteksten ten tijde van het opstellen van het protocol. Deze voorbeeldteksten zijn gebaseerd op de geldende Standaarden. Om de samenhang en herkenbaarheid van het accountantsproduct te bevorderen raadt de NBA het gebruik van de meest recente NBA-voorbeeldteksten aan. Wel blijft de accountant zelf verantwoordelijk voor het gebruik van de juiste tekst. De accountant zal deze nog moeten afstemmen op de specifieke situatie.

Indien de strekking van de verklaring van de accountant niet-goedkeurend is, dan past hij zijn verklaring aan conform de betreffende voorbeeldverklaring op de website van de NBA.

De accountant mag ervoor kiezen om ten behoeve van VWS een zogenaamde "WG-verklaring" af te geven, waarbij uitsluitend de naam van de instellingsaccountant met de aanduiding w.g. (was getekend) wordt vermeld. De origineel ondertekende verklaring met de persoonlijke handtekening van de accountant moet in het archief van de instelling worden opgenomen.

Hoofdstuk 2: Onderzoeksaanpak bij een financieel verslag

2.1 Onderzoeksaanpak

Met het oog op de vaststelling van de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie wordt door de accountant een controleverklaring verstrekt bij het door de instelling ingediende financieel verslag als bedoeld in artikel 1 van de regeling Subsidieregeling Strategisch opleiden MSZ onder 'financieel verslag'.

2.2 Referentiekader voor de controleverklaring

Voor de werkzaamheden die leiden tot de controleverklaring behorend bij het financieel verslag gelden de volgende toetspunten uit de MSZ regeling:

a) **Periode (artikel 3 lid 4)**
De accountant stelt vast dat de in het financieel verslag verantwoorde kosten voor het opleidingsproject betrekking hebben op de periode zoals omschreven in de subsidiebeschikking waarvoor de subsidie is verleend. NB: Alleen kosten die worden gemaakt voor activiteiten die plaatsvinden tussen 1 januari en 31 december van het desbetreffende jaar zijn subsidiabel.

NB: Opleidingsactiviteiten die voor deze periode zijn uitgevoerd, zijn niet subsidiabel.

b) **Subsidiabele kosten (artikel 8)**
De in het financieel verslag verantwoorde subsidiabele kosten dienen betrekking te hebben op de uitvoering van de in de verleningsbeschikking opgenomen opleidingsactiviteiten, nader omschreven in het activiteitenplan en de bijbehorende begroting.

Voor de controle van aanbestedende diensten geldt dat bij aanbestedingen boven de Europese drempelbedragen voor de financiële rechtmatigheid van de in het financieel verlag opgenomen kosten de in dit protocol opgenomen goedkeuringstoleranties dienen te worden gehanteerd.

Als subsidiabele kosten komen uitsluitend in aanmerking de werkelijke kosten, bedoeld in artikel 31, derde lid, van de AGVV (artikel 8 lid 3) zijnde:

De personeelskosten van de opleiders, voor de uren dat de opleiders aan de opleiding deelnemen (AGVV artikel 31 lid 3 onderdeel a)

- Personeelskosten van de opleiders, voor de uren dat de opleiders aan de opleidingsactiviteiten deelnemen, dit betreft de gegeven lesuren (netto lestijd zonder pauzes en reistijd, op basis van het lesprogramma).
- Voor zover het externe ingehuurde opleiders betreft zal er sprake zijn van facturen en (indien beschikbaar) de daarbij onderliggende contracten.

Rechtstreeks met het opleidingsproject verband houdende operationele kosten van opleiders en deelnemers aan de opleiding, zoals reiskosten, accommodatiekosten, materiaal en benodigdheden die rechtstreeks met het project verband houden, de afschrijving van werktuigen en uitrusting voor zover deze uitsluitend voor het opleidingsproject worden gebruikt (AGVV artikel 31 lid 3 onderdeel b)

- Reiskosten van het vervoer van en naar de opleidingsactiviteiten. De vergoeding sluit aan bij het reguliere beleid omtrent reiskostenvergoedingen van de subsidieaanvrager.
- Accommodatie: (externe) zaalhuur en cateringkosten. De vergoeding sluit aan bij het reguliere beleid omtrent accommodatievergoedingen van de subsidieaanvrager voor zover het externe zaalhuur en catering betreft.
- Afschrijving van werktuigen en uitrusting voor zover die gebruikt zijn voor het opleidingsproject. De afschrijving dient te worden bepaald op basis van een controleerbare methode, die is gebaseerd op bedrijfseconomische grondslagen en normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en die door de subsidieontvanger stelselmatig worden toegepast.
  Indien werktuigen en/of uitrusting uitsluitend wordt aangeschaft en gebruikt voor het opleidingsproject, dan dienen de afschrijvingskosten conform de levensduur op het opleidingsproject te worden verantwoord.

Kosten van adviesdiensten met betrekking tot het opleidingsproject (AGVV artikel 31 lid 3 onderdeel c)

- Kosten voor consult, bijstand en opleiding ten behoeve van de uitvoering van het activiteitenplan voor het opleidingsproject. Dit kunnen interne of externe advieskosten zijn, bijvoorbeeld kosten voor het ontwerpen van een opleiding.
- Indien de kosten van het ontwikkelen van cursussen e.d. geactiveerd worden dienen de afschrijvingen te worden bepaald op basis van een controleerbare, methode, die is gebaseerd op bedrijfseconomische grondslagen en normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en die door de subsidieontvanger stelselmatig worden toegepast.

Personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding en algemene indirecte kosten voor de uren dat de deelnemers de opleiding bijwonen (AGVV artikel 31 lid 3 onderdeel d)

- De werkelijke personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding worden berekend door verantwoorde uren die de deelnemer voor de opleiding bijwoont x het uurtarief.

  Voor de verantwoorde uren gelden de volgende uitgangspunten voor lesuren (netto lestijd zonder pauzes en reistijd op basis van het lesprogramma) cursist /personeelslid/deelnemer:
  - op basis van het lesprogramma.
  - onderbouwing van de deelname inclusief de uren van de cursisten op basis van presentielijst of certificaat of vastlegging in LMS(zie 1.4 inzake betrouwbaarheid LMS)

  Het uurtarief van de deelnemers wordt bepaald op basis van werkelijke kosten. Bij de bepaling van het uurtarief geldt de keuze die aanvragers hebben gemaakt bij de aanvraag tot verlening een keuze (spoor 1 of spoor 2). Indien de aanvraag is ingediend op basis van spoor 2, dus op basis van het standaarduurtarief in bijlage I van de subsidieregeling SO MSZ zal ook op die basis verantwoord moet worden en kan dan niet meer gewijzigd worden naar een verantwoording met betrekking tot de personele kosten op basis van spoor 1, de werkelijke kosten of vice versa.

Spoor 1: Uurtarief werkelijke kosten

Het uurtarief van de werknemers wordt bepaald op basis van werkelijke kosten. Bij de bepaling van het uurtarief mag géén opslagpercentage voor overhead worden berekend. Het uurtarief wordt berekend door de brutoloonkosten te vermeerderen met een standaardopslag voor de werkgeverslasten. Vervolgens wordt dit totaal gedeeld door het aantal werkbare uren. Het brutoloon bestaat uit het bruto maandloon, vakantietoeslag en de eindejaarsuitkering zoals opgenomen in de betreffende CAO. Voor de werkgeverslasten kan de instelling gebruikmaken van een opslagpercentage van 30%. Bij de meest voorkomende voltijdsdienstverbanden van 36, 40 en 45 uur, mag worden uitgegaan van respectievelijk 1.520, 1.680 of 1.829 werkbare uren per jaar.[2].

*Voorbeeld: de werknemer van een ziekenhuis heeft op basis van het CAO NVZ een bruto maandloon van € 2.429,00, vakantietoeslag van 8,33% en een eindejaarsuitkering van 8,33% bij een voltijds dienstverband van 36 uur per week. Het uurtarief kan dan als volgt worden bepaald: 12 maanden maal € 2.429,00 + € 2.428,03 vakantiegeld + € 2.428,03 eindejaarsuitkering is totaal € 34.004,06. € 34.004,06*1,30/ 1.520 = € 29,08 per uur.*

Spoor 2: Standaard uurtarief werkelijke kosten (op basis van laagste salarisbedrag vanuit CAO schaal)

Het alternatief is de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen (en te verantwoorden) op basis van een standaarduurtarief. Dit standaard uurtarief is gebaseerd op het laagst mogelijk van toepassing zijnde uurtarief per medewerker, per schaal. De CAO salarisschalen zijn opgenomen onder bijlage I.

Voorbeeld: voor de werkelijke personeelskosten van een groep van 20 werknemers in salarisschaal 5 dient de aanvrager bij de begroting het laagste salarisbedrag vanuit CAO

[2] Voor de onderbouwing van de berekening van het aantal werkbare uren per jaar wordt verwezen naar het rapport 'Resultaten kostenonderzoek Beschikbaarheidbijdragen Spoedeisende hulp en Acute verloskunde' van de NZa: https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_301324_22/1/

schaal 5 te hanteren.

De formule voor het berekenen van het standaarduurtarief per salarisschaal houdt in ((12 maanden * bruto maandloon * vakantiegeldtoeslag conform CAO * eindejaarsuitkering conform CAO)* werkgeverslasten 30%) / werkbare uren = standaarduurtarief. Bij de meest voorkomende voltijdsdienstverbanden van 36, 40 en 45 uur, is uitgegaan van respectievelijk 1.520, 1680 of 1.829.

NB: De standaarduurtarieven per (CAO)schaal voor personele kosten behorend bij artikel 8 lid 5 zijn gepubliceerd in bijlage 1 van de regeling.

NB: Aanvragers hebben bij de aanvraag tot verlening een keuze (spoor 1 of spoor 2) gemaakt welke kosten zij wensen aan te vragen en te verantwoorden voor de personele kosten. Bij de aanvraag tot vaststelling is het niet mogelijk om deze keuze te veranderen (verantwoording op basis van het standaarduurtarief naar werkelijke kosten of vice versa).

Werkplekleren

Voor de werkelijke kosten dient de aanvrager een P (tarief) x Q (duur) en aantal werknemers) berekening maken. De urenverantwoording voor werkplekleren moet worden gecontroleerd op basis van de gerealiseerde uren die op een betrouwbare wijze kunnen worden afgeleid en ontleend aan de LMS- en/of roostersystemen (zie hiervoor 1.4). Belangrijk is dat de werkelijk bestede herleidbaar moeten zijn uren naar individuele medewerkers.

Voor de totstandkoming van het tarief betreffende werkplekleren worden de tarieven gehanteerd welke zijn gebaseerd op het gekozen spoor bij de aanvraag zoals beschreven in de Personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding.

NB: Productieve uren werkplekleren mogen niet worden verantwoord in de SO MSZ verantwoording.

- Algemene indirecte kosten voor de uren dat de deelnemers de opleiding bijwonen
  - Onder de algemene indirecte kosten worden de administratieve kosten, huur en algemene vaste kosten verantwoord voor de uren dat de deelnemers de opleiding hebben bijgewoond.
  - De kosten voor de accountantscontrole van de financiële verantwoording SO MSZ kunnen ook onder administratieve kosten in de begroting zijn opgenomen en bij de verantwoording als subsidiabele kosten worden verantwoord.

NB: De licentiekosten van LMS-kosten zijn niet subsidiabel omdat dit structurele kosten zijn die uw organisatie los van de subsidie ook gemaakt zou hebben. Deze kosten staan vast en veranderen niet door de activiteiten die u onderneemt in het kader van deze subsidieregeling[3].

c) Niet subsidiabele opleidingsactiviteiten (artikel 4)

Geen subsidie wordt verstrekt voor een opleidingsproject dat niet in overeenstemming is met het bepaalde in de algemene groepsvrijstellingsverordening (art 4 lid 1).

- Bij de beoordeling van de begroting en het activiteitenplan en bij de wijzigingsverzoeken wordt door de uitvoeringsorganisatie een beoordeling gedaan of een opleidingsproject niet in overeenstemming is met het bepaalde in de algemene groepsvrijstellingsverordening (art 4 lid 1). Voor deze opleidingsactiviteiten wordt geen subsidie verstrekt. Deze beoordeling vormt geen onderdeel van de accountantscontrole. De accountant voert de controle uit op basis van de goedgekeurde begroting en de daarin opgenomen activiteiten de controle uitvoeren. De accountant dient dus alleen vast te stellen dat de verantwoorde

[3] https://www.dus-i.nl/subsidies/strategisch-opleiden-medisch-specialistische-zorg/vragen-en-antwoorden

activiteiten in de financiële verantwoording overeenkomen met de begrote activiteiten.

Er wordt evenmin subsidie verstrekt:

- voor onderwijs waarvoor onderwijsinstellingen reeds financiering ontvangen krachtens de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek of op grond van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (artikel 4 lid 2 onderdeel a);

- voor opleidingen waarvoor de Nederlandse Zorgautoriteit op grond van artikel 56a van de Wet marktordening gezondheidszorg een beschikbaarheidbijdrage kan verstrekken met inachtneming van de beleidsregels, bedoeld in artikel 57, eerste lid, onderdeel e, van die wet (artikel 4 lid 2 onderdeel b);

- voor opleidingen waarvoor de Minister op grond van de Subsidieregeling stageplaatsen zorg II een subsidie kan verstrekken (artikel 4 lid 2 onderdeel c);

- voor opleidingen waarvoor de Minister op grond van de Subsidieregeling opleiding tot advanced nurse practitioner en opleiding tot physician assistant een subsidie kan verstrekken (artikel 4 lid 2 onderdeel d);

- voor opleidingen waarvoor al subsidie is verstrekt op grond van de projectsubsidie SectorplanPlus (artikel 4 lid 2 onderdeel e).
    - Het risico op een potentiële samenloop van kosten wordt qua kans en financiële impact door VWS het hoogst ingeschat bij MSZ met SectorPlanPlus, mede doordat de instellingsaccountant niet de vaststelling van de subsidie van SectorPlanPlus controleert. Voor de overeengekomen specifieke werkzaamheden ten aanzien hiervan, verwijzen we naar het addendum(COPRO nummer 25004B).

NB: De accountant stelt in de projectadministratie over het afgesloten boekjaar 2025 vast dat er geen sprake is van boekingen in de projectadministratie van het afgesloten boekjaar 2025 c.q. opbrengsten van andere subsidieregelingen of andere financieringsbronnen (artikel 4 lid 2 onderdeel a t/m e) voor de opleidingsprojecten die als kosten zijn verantwoord in het financieel verslag SO MSZ.

d) **Eigen bijdrage**
De in het financieel verslag gerealiseerde eigen bijdrage, tot ten hoogste het in de verleningsbeschikking genoemde bedrag, is volledig opgenomen.

e) **Opbrengsten en overige bijdragen**
De in het financieel verslag verantwoorde gerealiseerde opbrengsten volledig zijn verantwoord. Om vast te stellen of de opbrengsten en overige bijdragen, gerelateerd aan de MSZ-opleidingsactiviteiten, volledig zijn verantwoord zal de accountant controleren of:
- op basis van de subsidieaanvraag en subsidiebeschikking aanwijzingen bestaan voor het bestaan van begrote opbrengsten betreffende opleidingsactiviteiten (bv. deelbijdrage ZZP-ers aan opleidingsactiviteiten), en - indien van toepassing - de wijze waarop deze tot stand komen;
- uit de projectadministratie (per opleidingsproject) aanwijzingen bestaan dat opbrengsten zijn verkregen;
- de in de subsidieaanvraag weergegeven aanvullende subsidies of externe financiering ook daadwerkelijk in het financieel verslag opgenomen zijn;
- uit de projectadministratie aanwijzingen bestaan dat aanvullende subsidies of externe financiering is verkregen; en
- uit de overige controle-informatie aanwijzingen bestaan dat sprake is van opbrengsten, aanvullende subsidies of externe financiering.

Aan de artikelen van de kaderregeling en de subsidieregeling die in dit protocol niet genoemd zijn, hoeft bij de uitvoering van de controleopdracht geen aandacht te worden besteed, met dien verstande dat teneinde de controle op de hierboven genoemde artikelen goed te kunnen verrichten kennisneming van de Kaderwet VWS-subsidies en de niet genoemde artikelen van de Subsidieregeling SO MSZ noodzakelijk is.

2.3 Standaard 720 Andere informatie

Tegelijk met het financieel verslag wordt ook andere informatie ingediend, namelijk de bijlage inzake de activiteiten per opleidingsproject met het activiteitenverslag en de financiële verantwoording [nr. invullen] behorend bij het Formulier Verantwoording Opleidingsprojecten. De accountant oordeelt naar analogie van Standaard 720 'De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie' dat de accountant geen reden heeft om te veronderstellen dat deze andere informatie niet met het financieel verslag verenigbaar is of materiële afwijkingen bevat. Indien blijkt dat de andere informatie niet verenigbaar is met het financieel verslag dan vermeldt de accountant dit in de controleverklaring.

2.4 Betrouwbaarheid en materialiteit controleverklaring

De controle behoort zodanig te worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag geen afwijkingen (fouten) van materieel belang bevat. Indien laatstgenoemd begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, moet uitgegaan worden van een betrouwbaarheid van 95%.

Een goedkeurende controleverklaring impliceert dat, gegeven de eerder genoemde betrouwbaarheid, in het financieel verslag geen afwijkingen (fouten) voorkomen en dat er geen onzekerheden in de controle zijn met een belang dat groter is dan de voorgeschreven toleranties. Het referentiekader hiervoor is opgenomen in paragraaf 2.2.

Het totaalbedrag van de subsidiabele kosten vormt de omvangsbasis waarop de toleranties van onderstaande tabel moeten worden toegepast. Voor de strekking van de controleverklaring gelden de volgende toleranties:

	Oordeel		
Materialiteitstabel	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding/ Afkeurende verklaring
Fouten (afwijkingen) in verantwoording en onzekerheden in de controle	≤2%	>2% - ≤4%	>4%

Indien de accountant zowel fouten in het financieel verslag als onzekerheden in de controle aantreft, dan weegt de accountant deze bij zijn oordeelsvorming altijd in onderlinge samenhang. Getrouwheidsfouten/onzekerheden in de getrouwheid enerzijds en rechtmatigheidsfouten /onzekerheden in de rechtmatigheid anderzijds worden separaat geëvalueerd.

Van fouten in de verantwoording is sprake indien naar aanleiding van de uitgevoerde controle is gebleken dat het financieel verslag onjuistheden bevat omdat deze niet voldoen aan de normen van het in paragraaf 2.2 bedoelde referentiekader. Fouten worden in absolute zin opgevat. Salderen van fouten is daarom niet toegestaan.

Van een onzekerheid in de controle is sprake als er onvoldoende (controle-) informatie beschikbaar is om posten in het financieel verslag als goed of fout aan te merken. Kortom als onzekerheid bestaat over het wel of niet voldoen aan de normen van het referentiekader.

Bijlage 1: Model controleverklaring

De accountant dient dit model voor de controleverklaring nog aan te passen aan de meest recente NBA voorbeeldtekst 10.3: 'Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de (semi)publieke sector' ten tijde van het opstellen van het rapport en af te stemmen op de specifieke situatie.

Controleverklaring van de Subsidieregeling Strategisch Opleiden MSZ

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Opdrachtgever

Ons oordeel
Wij hebben het bijgevoegde en door ons gewaarmerkte Formulier Verantwoording Opleidingsprojecten met daarin opgenomen het totaaloverzicht van de kosten en opbrengsten (hierna "het financieel verslag") inzake de subsidieregeling Strategisch Opleiden MSZ van …… [naam entiteit] te ……[statutaire vestigingsplaats] over ……. [202X] gecontroleerd.

Naar ons oordeel is het financieel verslag met het totaaloverzicht van € …… aan totaal gerealiseerde kosten, € …… aan totaal gerealiseerde opbrengsten van de van de subsidie Strategisch Opleiden MSZ, aangevende het bedrag van per saldo € ….. aan subsidiabele kosten, in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de relevante bepalingen van de Subsidieregeling subsidie Strategisch Opleiden MSZ, de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, zoals vastgelegd in het Accountantsprotocol behorend bij de Subsidieregeling subsidie Strategisch Opleiden MSZ (versie XX).

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Accountantsprotocol behorend bij de Subsidieregeling subsidie Strategisch Opleiden MSZ vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel verslag'.

Wij zijn onafhankelijk van …… [naam entiteit] zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring[4]
Het financieel verslag is opgesteld voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met als doel ……. [naam entiteit] in staat te stellen te voldoen aan de Subsidieregeling subsidie Strategisch Opleiden MSZ. Hierdoor is het financieel verslag mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor …… [naam entiteit] en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Andere informatie
Aan het Formulier Verantwoording Opleidingsprojecten [nr. invullen]en onze controleverklaring daarbij is andere informatie toegevoegd.[5]

---

[4] Zie NB3. In het geval de controle is te classificeren als 'een controle van financiële overzichten voor bijzondere doeleinden' (Standaard 800) of van een enkel financieel overzicht daarvan, een specifiek element, rekening of post van een financieel overzicht (Standaard 805), dan is op grond van Standaard 800, paragraaf 14 een benadrukkingsparagraaf vereist:
Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring
Wij vestigen de aandacht op punt ... in de toelichting van de subsidiedeclaratie waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De subsidiedeclaratie is opgesteld voor ... (omschrijving specifieke verspreidingskring) met als doel ... (naam entiteit(en)) in staat te stellen te voldoen aan ... (omschrijving vereisten, doel, contract, etc.). Hierdoor is de subsidiedeclaratie mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... (naam entiteit(en)) en ... (omschrijving specifieke verspreidingskring) en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

[5] Een meer specifieke opsomming kan worden gebruikt om de andere informatie te identificeren, zoals:
'De andere informatie bestaat uit:
- [..];

[De andere informatie bestaat uit:
- de bijlage inzake de activiteiten per opleidingsproject met het activiteitenverslag en de financiële verantwoording [nr. invullen] behorend bij het Formulier Verantwoording Opleidingsprojecten].

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 [6]. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij het financieel verslag.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie [indien van toepassing:, waaronder … in overeenstemming met .. [7]].

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichthoudend orgaan[8] voor het financieel verslag
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het financieel verslag in overeenstemming met de bepalingen van de Subsidieregeling subsidie Strategisch Opleiden MSZ, de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS en VWS, zoals vastgelegd in het Accountantsprotocol behorend bij de Subsidieregeling subsidie Strategisch Opleiden MSZ (versie xxxx).

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van het financieel verslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel verslag
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze de aanvraag tot subsidievaststelling nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Accountantsprotocol behorend bij de Subsidieregeling subsidie Strategisch Opleiden MSZ, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat het financieel verslag afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is

---

- [..].'

Ongeacht een eventuele opsomming om andere informatie te identificeren kan andere informatie zelfstandig bestaan. Indien van toepassing is in de controleverklaring op te nemen: 'Verder bestaat andere informatie uit ...' (beschrijf de andere informatie die als zelfstandig document of documenten ter beschikking wordt gesteld). Zie ook NB3.

[6] Indien relevante wet- en regelgeving, het controle- of accountantsprotocol eisen voor de accountant bevatten ten aanzien van het rapporteren inzake andere informatie dient ook te worden verwezen naar deze relevante wet- en regelgeving, het controle- of accountantsprotocol.

[7] Wanneer relevante wet- en regelgeving, het controle- of accountantsprotocol de accountant niet vereist om ook te verklaren dat (delen van) de andere informatie wel of niet in overeenstemming is met de betreffende subsidieregeling en/of (aanvullende) subsidievoorwaarden mag de accountant kiezen om deze aanvulling met verwijzing naar de betreffende subsidieregeling en/of (aanvullende) subsidievoorwaarden op te nemen.

[8] Zo nodig aanpassen als een toezichthoudend orgaan ontbreekt.

als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het financieel verslag en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in het financieel verslag staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van het financieel verslag en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of het financieel verslag de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Plaats en datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant